పతంజలి సాహిత్యం

(లభ్య రచనల సంకలనం)

రెండవ సంపుటం

కథలు

పతంజలి భాష్యం

సంపాదకీయాలు

అవీ–ఇవీ

గెలుపుసరే బతకడం ఎలా?

ఎమెస్కో

ఇందులో ....

1. కథలు .... 05 - 106

కథలు .... 15 - 106

పాత సీసాలో కొత్త సారా లేక... కొస్సీసాలో పాస్సారా 17

గాండేరం 24

మోటు మనిషి 34

పది పైసలు 39

దిక్కుమాలిన కాలేజీ 43

"సిగ్గులేదు..." 48

మరణ మృదంగం 56

స్తంభాలు 64

వెళ్ళొస్తాను భానూ! 68

అడల్ట్‌స్టోరీ 76

చూపున్న పాట 80

పోయేకాలం 86

సీతప్పరాజుగారి కుక్క 98

జాలికథ 102

రాక్షస వృద్ధుని అసహజ మరణం 108

వేట కథలు 113-192

సీతమ్మ లోగిట్లో... 115

అదర్రాబంటి! 121

తురువోలు పంది 125

తుపాకి దగా! 129

వీరఘట్టం 136

కన్ను మెరిసింది 141

ఆశన్న దొర 148

ఊరు దగా చేసింది 152
తోటి వేటగాళ్ళు ! 157
గోగుతోట 162
తల్లి–పిల్ల 168
దోవకూన కోపం! 175
ఓస్.. ఇంతేనా ! 181
చంటీ 186
శబాసో మపాసా .... 193 – 196
జ్ఞాపక కథలు .... 197 – 272
బోనులో భగవంతుడు 199
మంచి గెలిచేదాకా... 203
మూడోవాడు 208
చిన్న పొరబాటు... 211
ఆ తాకిన చేతులు 218
గుడ్డివాళ్ళ లోయ 224
అమెరికన్ కళాకారుడు 231
వింతల వజ్రం 235
పోస్ట్‌మేన్ 243
వాళ్ళిద్దరి కక్షా 247
సైగ 254
ఆ నవ్వు మొగం... 258
ఎడిటర్ గారు.... 264
ఆయనకేవమ్మా 269

2. పతంజలి భాష్యం .... 273 - 408
మందలోడా! ఓరి మాయలోడా... 275
బాల్యానికి దేశ బహిష్కారం 278
హింసే చక్కని రాజమార్గమా 280
పొరుగింట్లో తుపాకీ 283

మూడు దశాబ్దాల దేశద్రోహం 286
హృదయంలో దీపం పెట్టకు 288
పాలబుగ్గలూ, పారాణి పాదాలూ 291
మా కృష్ణకి మీ పార్టీ టిక్కెట్టివ్వరా? 293
అకాల వృద్ధుల దేశమిది 296
బాల ఓటర్ల భారతం 299
సాయుధ తపస్సు 301
నిజం చెప్పేయరాదూ 304
ఎక్కడికి పోతావు కుర్రవాడా! 306
మా రాజా! మా తండ్రీ ! 309
పంచదార పత్రికలుండాలి 311
ఇచ్చట రిటైర్ చేయబడును 313
ఓటేసిన పాపానికి 315
నా ప్రియ ఉద్యోగులు 318
అవమాన భారతం 320
చదువు గురించి బెంగ... 323
సరస్వత్తోడుగా 325
ఓటు అమ్ముకునే హక్కు 328
అక్షయమైన అజ్ఞానం 331
బహిరంగ సానుభూతి 333
బాలల 'కాపీ' పథకం 335
నరుడూ కాదు సింహమూ కాదు 338
పార్టీలే వేరు పాములన్నీ ఒకటే 341
బ్రోచువారలకు... 345
ఆవుల్ని సృష్టించిన భగవంతుడు గేదెల్ని కూడా సృష్టించాడు 348
ఒక పాము – ఒక ముంగిస 351
ఇంకోకృష్ణుడొచ్చాడు 354
అద్దంలో మన మొగమే 356
తెలుగు కవిత్వంలో శ్రీశ్రీ కీ, దేవిప్రియకీ మాత్రమే తెలిసిన విద్య ! .. 360

అలకల ఘాట్ 363
పిల్లకు ఒక గుడ్డు సలహా 365
ఏదీ గతి మాకు? 367
ఏమంటారు డాక్టరు గారూ? 369
ఒక రహస్య సలహా... 371
టోపీల కోపం 373
తల నరుక్కుంటారా! 375
వెళ్ళిపొండి... వెళ్ళిపొండి 377
అవమానం గురించి... 379
శ్రీవారి వినోద క్రీడ 381
మాకు తప్పదు కదా? 383
జార్జ్ మరియు ఫెర్నాండెజ్ 385
కాకి ఎంగిలా? ఏమో? 387
తన్ని చూడండి... మీకే తెలుస్తుంది 389
తిరగేసి కొట్టు గురూ 391
నీకెటూ ఆత్మగౌరవం లేదు 393
ఈ ఎండలెందుకు ఇలాగున్నాయి? 395
కత్రీగారి పాత వైద్యం 397
ఎందరు అనాథ పిల్లలో! 399
పడక్కుర్చీ సలహా 401
చచ్చే చావు, చంపే చేవ 403
నా వాటా నేరం నాదే 405
ఒక అమాయకురాలి గురించి 407

3. సంపాదకీయాలు .... 409 - 642

నాటకాల్లో చోరయుగం 411
వాడూ - వాడి మృగమూ - మనమూ 414
హేతుబద్ధమైన భయాలు 416
దుష్టుడి పుట్టినరోజు 418

కుట్ర బూటకమైతే శిక్ష ఎవరికి? 420
"వొట్టి వెధవాయిలోయ్..." 422
మానవ హక్కుల మీమాంస 424
అడవి గెలుస్తుంది 426
దొరతనం సరదాలు 428
తెల్లవాడి పసుపుదనం 430
సుప్రీంకోర్టు మధ్యేమార్గం 433
ఒకే పుట్ట పాములు 436
నందిపేటకు వందనాలు 437
చెవిలో రహస్యం... 439
ఇది అందరి వైఫల్యం 442
ఇవాళ వారు – రేపు మనం 444
సోమాలియా విషాదం... 446
దాచేస్తే దాగని సత్యం 448
మానాభిమానాలు 449
విత్తుముందా చెట్టుముందా? 451
కార్నిగీ హితోక్తులు 453
సునీల్‌దత్ పిరికితనం... 455
అమెరికా బెదిరింపు 457
'కొంగరాజు' పాలన 459
ద్రోణం కన్నీటి బాణం 461
తొలి విజయం పీ.వీ.దే 463
గౌరికి ఆశీస్సులు 465
అబ్బురపాటు.. 467
బోన్సాయి పిల్లలు 469
అమ్మ గెలుస్తుంది... 471
దారుణకృత్యం 472
శత్రువు కాదు దోషి 474
కాళ్లేతులు లేని సాహిత్యం 476

రక్కసి పొదలు 479
అమృతవారం 482
కుల కవిత్వం 485
కాంగ్రెస్‌కు కొత్త టోపీ 488
ఎన్టీఆర్ భయాలు 490
తెల్లవారి నల్ల మనసులు 491
బంగారానికి పరిమళం 492
ప్రజల అవినీతి 493
పాపం రమేష్‌రెడ్డి 494
దురాధికారం 495
సంజయ్ విషాదం 496
ముస్లిం మహిళల మనోభావం ఏమిటి? 497
హరికథ సమాప్తి : పార్వతీ పర్వం మొదలు 498
ఎన్‌కౌంటర్లకు కౌంటర్ 499
లంకెల గుర్రం 502
వైస్రాయి ముట్టడి 504
కొత్త డి.జి.పి. వైలక్ష్యం 507
ఓరా దగాకోరుతనం 508
కొత్త తోకచుక్క భయం 509
రాజ్యసభ రౌడీతనం 510
ప్రజాస్వామ్యమేనా? 513
తప్పుకోవడం సముచితం 516
కిరీటంలోని ముళ్ళు 519
అద్వైతం 521
ఎవరి కాంతి అయితేనేం 523
సిక్కు ప్రతినిధులు కారు 524
ఊర్లో పెళ్ళి 525
రష్దీ భారతీయ రచయితేనా? 526
ఆశోపహతులు 529

శ్లేష్మంలో పాకిస్తాన్ 532
పి.వి. చుట్టూ సాలెగూళ్లు 533
రాజకీయాద్వైతం 534
ఎన్నికల తేదీ గురించి.. 535
రాజేశ్ పైలట్ లక్ష్యం 536
ఇద్దరు ధైర్యవంతులు 537
పగటి చంద్రుని పగిది 538
పలికిన పెద్ద చిలుక.. 539
సమష్టి ఆత్మవంచన 540
అర్థరహితమైన బహుమతి 541
ప్రజాధనమే గదా.... 542
మామూలు 'క' గురించి 544
చత్వారపు దృక్పథం 545
ఈ రెయిలు ఎక్కవద్దు 546
దొంగల రాజ్యం 547
నిజమైన ప్రజా ప్రతినిధులు 548
బావిలో చంద్రుడు 549
సైద్ధాంతిక రాజకీయం 550
ప్రాణదాన విద్య వర్ధిల్లాలి 551
సూర్యుని చుబుకాన.... 554
న్యాయం కూడా కరవే!.. 557
ఇక పోలీసులే దిక్కు.. 560
మరో ఆగస్టు 563
వానపాములైనా కాము.. 566
విప్లవంలో విడ్డూరం.. 569
ఉప్పుగురించి చప్పిడి సిద్ధాంతం 571
కొడిగట్టిన దీపం.. 574
పాము కుట్టిన భారత రాజ్యాంగం 576

ఎంత పతనం !.. 578
మన అమ్మకి ఎంత కట్నం ఇచ్చారు? 580
అమెరికా ‘సంబడం’... 583
గారడీ వాని పెట్టెలో ఏముంది? 586
ఒక చలికాలపు కోపం 589
ఏది ప్రమాదకరం? 592
ఒక తీపికల 594
పవిత్ర బాధ్యతా రాహిత్యం 597
దళితుల శత్రువు... 599
కంగాళీ కమ్యూనిజం... 602
ఫలించిన మహా సంకల్పం 605
‘రాఘవ’ బాణాలు 607
పిల్లి శాపాలు.. 609
శునక సందడి 610
తిట్లు – నవ్వులు.. 611
ఒంటరి చదరంగం... 613
హిమసరసిలో ‘ఎర్ర’ కలువ 615
రథం ముందుకు – చంద్రబాబు వెనక్కు................................ 617
చైనా వలయంలో మనం? 619
ఇస్రో మరో ముందడుగు 621
మనుషులు – మరుగుజ్జులు.. 623
ఎక్కడ దాక్కుంటారు? 625
అభివృద్ధిపైనా అభియోగం !? 628
ముత్యమంతా ‘పసుపు...’ 631
కాటేసిన కల్తీసారా 633
కన్నడ కమలం 635
రాజే పోలీసు రాజ్యం... 637
‘ఘన’ తంత్ర నేపాల్ 639
‘భూమిపుత్ర’ కాలనీ 641

4. అవీ - ఇవీ .... 643 -

కవితలు 645-647

శ్రావణ గీతం 645

నీ మతం మండా.. 647

వ్యాసాలు 648-656

నవ్య కవనఖని నగ్నముని 648

ఆదర్శాలు మార్చుకోవద్దు గానీ ఫార్ములా మార్చరాదా? 651

సమీక్షలు 657-664

గురజాడ మోహాన తెలుగువారి మోహమాటం ముసుగు 657

అపురూపమైన అనంతం.. 659

నాయుడిగారి అమ్మ 662

జర్నలిస్ట్ డైరీ 665-681

జర్నలిస్ట్ డైరీ 665

'ఉదయం' పత్రికపై హక్కుల నోటీస్ 671

ముఖ్యమంత్రి గారూ ! హోంమంత్రిగారూ!.. 673

పనికొచ్చే పీనుగు 676

ఎడిటర్స్ నోట్ బుక్ 682-690

నిజమైన ద్విజులు 682

ఆ రేయి నీరెండ! 685

మూడు ముక్కులూ ...... మూడు ముక్కలూ 688

వివాదం 691-706

రావిశాస్త్రి గొప్ప రచయితే.... 691

ఏది వైవిధ్యం, ఏది నిర్ధారణ ?! 695

కాళీపట్నం చూడర బాబు!.. 700

చెడామడా తిట్టర బాబూ!.. 705

పలుకుబడి 707-708

అన్నగోరి ఇగ్రహం 707

ముఖాముఖి.. 709-740

నేపథ్యం 709

ప్రతి కులం నుంచీ సాహిత్యం రావాలి 715

జీవితంలో వ్యంగ్యమే రచనల్లో చూపాను 718
ఒక సూర్యుని రచనాత్మక కథ 724
మాటా మంతీ 734
పతంజలి గారితో ఓ సాయంత్రం 736
తెలుగువాళ్లకే సాహిత్య ఉద్యమాల పిచ్చి ఎక్కువైనట్టుంది 739
నివాళి 741-742
వాసుగారికి నమస్కారం 741
లేఖ 743-744

5. గెలుపు సరే బతకడం ఎలా? .... 745 - 805
జీవన జల ప్రవేశం 742
పిల్లలే గురువులు 749
మాకియవెలీ సత్యాలు 750
ఒక తొండ చెప్పిన వాస్తవం 750
ప్రజల స్వభావం 752
కొలంబస్ కథ 752
ప్రజల నమ్మకాలే కొందరి పెట్టుబడి 754
ప్రవహించాలి 755
సత్యం గారి కథ 755
పాలమూరు కూలీల జీవనం 756
గెలుపు వెనుక సూత్రం 757
జగద్గురువు ఒసామా లాడెన్ 757
లేకపోతే సంపాదించాలి, కొనుక్కోవాలి 758
బంటు మనసులో ఏముంటుంది? 759
ఎవరు పనికి వస్తారు? 760
నీ శత్రువు ఎవరు? 762
ఎవరు ప్రమాదం? 763
చందమామ కథ 763
రెండవ నంబరు డేంజరు జెండా 763

సైంధవుడి సంగతి 764
చాంగ్ కైషేక్ తప్పిదం 764
ఇతరుల్ని తెలివిగా వాడుకోండి 765
వాటాల రహస్యం 766
ఉత్తుత్తి విలువలు 767
ముద్రల ప్రయోజనం 769
మహాభారత రత్న 772
మన సంగతి 773
మీ కోసం ఈ లోకం 774
విరటుడి వివేకం 775
మళ్ళీ హిట్లర్ కథ 776
ప్రాధాన్యతలు : అవకాశవాదం 776
పొగాకు మొక్కల పాటి తెలీదా? 777
ఎవర్నీ నమ్మకు 778
సుల్తాన్ షుజా వెర్రితనం 779
బంగారు లేడి 780
ఇచ్చుట పుచ్చుకొనుటకే 781
మిఠాయి మిస్సైల్ 782
బహుమతులు ఇవ్వండి 783
కోహినూరు వజ్రం కథ 784
ఏకలవ్యుడి వెర్రి బహుమతి 786
వాగ్దానాల సంగతి 786
ఆశ్చర్యపోరాదు 787
అవిగో నత్తకొట్లు 788
నిరాశ పరచాలి 788
కోర్టులో సూత్రాలు 789
రోజుకో అవతారం 790
మందబుద్ధి నటించు 790
బలాబలాల సంగతి 791

యుద్ధాల గురించి 792
టాంకరా? సీతాకోకచిలుకా? 792
కోటలో దాగవద్దు 793
కొండ ఎలుక దొరకదు 793
గూఢచారులు కావాలి 794
పంచమాంగ దళం 795
ఉత్తమ యుద్ధ తంత్రం 795
ఎవరి వెనుక నడవాలి? 796
రెండు "న" దీర్ఘాల కథ 796
వెనుక నుంచి పొడవండి 797
మహ్మదాలీ విప్లవ వ్యూహం 798
గెలుపు ఫలితం 799
దురదృష్టం ఒక అంటు వ్యాధి 799
మానసిక యుద్ధం 800
చాప్లినూ – అక్కినేని 802
పాజిటివ్ ఆటిద్యూడ్ 803
వాదించడం మూర్ఖత్వం 803
చేసిన తప్పుల సంగతి 804
మీ స్వభావం ఏమిటి? 804

6. జీవన క్రమం 806

వివాదం

పాత సీసాలో కొత్త సారా లేక... కొస్సీసాలో పాస్సారా

'**రూ**మ్మేటూ! రూమ్మేటూ ఇవాళ ఎండొొచ్చింది సుమా!' కాలేజీ నుంచి వస్తూనే గాబరాగా అన్నాడు పురుషోత్తం అర్థం కాలేదు నాకు.

'అదేవిటి సాయేబూ! ఎండ ప్రతిరోజూ వస్తుందిగా'

'మరీ నిఝవే! ఒక్క ఆదివారం తప్ప... ఒక్క రోజూ రావడం మానదు'

'ఆదివారం నాడు ఎండ రావటం లేదంటావేమిటిరా నీ మొహం మబ్బు పట్టేసినప్పుడు తప్ప ఎప్పుడూ, సూర్యుడున్న ప్పుడల్లా ఎండొొస్తూనే వుంటుంది'.

నా అజ్ఞానానికి కాబోలు వాడు జాలిగా నవ్వేడు.

'ఎండంటే తెలీదేమిట్నీకు... పోనీ గొడుగు తెలుసా?' అయోమయంగా వుంది నాకూ, చదివే మీకూ.

'ఎఱ్రగా, నాజుగ్గా, అందంగా వుంటుందే, ఆ అమ్మడి పేరన్న మాట ఎండ... మరి పంతులోరేయ్! ఆవిడ ప్రక్కనే కొంచెం నల్లగా, బీరు బోటిలు కార్కంత బొట్టూ, చిన్న చిన్న మీసాలూ వుంటాయే... ఆ అమ్మాయి పేరన్నమాట గొడుగు'.

ఉత్తరధ్రువాన్ని మొట్టమొదటిసారిగా చూసొచ్చినాయన పేరు నాకు తెలీదు గాని, ఆయన ఆ ప్రాంతాన్ని జనానికి వర్ణిస్తూ చెప్పినప్పుడు ఆయన మా పురుషోత్తంగాడిలాగే ఆనందించి వుండొొచ్చు... నాకు మాత్రం నవ్వు వచ్చింది.

'అవేం పేర్లురా! శుభ్రంగా అసలు పేర్లెట్టి పిలవడం మానేసి... అయినా వాళ్ళెవరు!? ఏమిటి సంబంధం వాళ్ళకూ నీకూ?'

'సుబ్బరాజొరేయ్! చంద్రుడికీ వెన్నెలకీ ఏమిటి సంబంధం. విద్యార్థికీ సెప్టెంబరుకీ ఏమిటి చుట్టరికం, తెలుగు సినిమాకీ, కన్నీటికీ ఏమిటి రిలేషను–ఈ కథ రాసేవాడికీ – చదివే ఆయనకీ ఏమిటి చుట్టరికం... అద్గదీ... ఆకర్షణంటారే అదీ... అదే... అదే సుమా నిజం' అన్నాడు పురుషోత్తముడయిన పురుషోత్తం. వెధవ ఎండలో తిరిగొొచ్చేడేమో... ఎండదెబ్బ తినేసి వుంటాడు. అంచేతే తెలుగు సినిమా హీరోయిన్ తండ్రిలా అడ్డదిడ్డంగా వాగుతున్నాడు.

మళ్ళీ మొదలెట్టాడు. 'ఎండ అసలు పేరు శారద... మరి గొడుగు పేరు నాంచారమ్మగామోసు, నాకు సరిగా తెలీదనుకో, వాళ్ళ ఇల్లులు ఫలానీవీధిలో... చదూతున్నది

జ్ఞాపక కథలు

బోనులో భగవంతుడు

అతను పోలీసు కాల్పుల్లోనే చనిపోయాడు. అయితే చనిపోతూ ఒక పోలీసును చంపి మరీ చనిపోయాడు.

ఆ చనిపోయిన వ్యక్తికి జ్ఞాపకం వస్తూనే తానొక న్యాయస్థానంలో, బోనులో ఉన్నట్లు గమనించాడు.

చచ్చిన తర్వాత కూడా ఈ న్యాయస్థానాల పీడ తప్పదు కదా అని అతను తర్కిస్తున్నప్పుడు న్యాయమూర్తి గంభీరంగా అడిగాడు.

"నేరాల్ని ఒప్పుకుంటున్నావా లేదా?"

"నేరం నేను చేయలేదు"

"నువ్వు జీవించివుండగా ఇద్దరినీ, చనిపోతూ మరో వ్యక్తిని హత్య చేసావని నీ మీద అభియోగం వుంది. దానికి తోడు నువ్వు దొంగతనాలూ, దోపిడీలూ చేశావని కూడా మరికొన్ని నేరారోపణలున్నాయి... నువ్వు నీ మీది ఆరోపణల గురించి ఏం చెబుతావు? నేరాల్ని ఒప్పేసుకుంటే సరి... లేదంటే ప్రత్యక్ష సాక్షుల్ని పిలిపించవలసి వుంటుంది." అని న్యాయమూర్తి నెమ్మదిగా చెప్పాడు.

అతనికి బైటికి కనిపించని నవ్వొచ్చింది. చచ్చిపోయిన వాళ్ళ సాక్ష్యాలు ఇక్కడ చెల్లితే మనమేం చెయ్యలేం గానీ, లేకపోతే మనం నేరం చేసినట్లు మరో నరమానవుడికి తెలీదు. ప్రత్యక్ష సాక్షులెక్కడ నుంచొస్తారు? ఈ కోర్టు మనల్నేం చెయ్యగలదు. అని తర్కించి–

"నేరమే ఎరగని నేను వాటిని ఎలా ఒప్పుకుంటాను? బతికి ఉన్నప్పుడే అబద్ధాలు చెప్పడం అలవాటు లేని నేను ఇపుడెందుకు అబద్ధాలు చెబుతాను?" అని నిజాయితీ పరుడిలాగే వినయంగానే అడిగాడు.

జడ్జిగారు నిట్టూర్చారు. రుమాలుతో మొహం తుడుచుకున్నారు. కోర్టు క్లర్కుని పిలిచి నెమ్మదిగా అతనికి ఏదో చెప్పారు.

ఆ క్లర్కు 'అతని'కేసి ఓ రకమైన చూపొకటి చూసి కోర్టు హాలులోంచి బైటకు వెళ్ళిపోయాడు.

బోన్లో వేసిన కుర్చీలో తాపీగా కూర్చొని అతను కోర్టు అంతా కలియజూసాడు.